

NADNIEMEŃSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-11-5-6
Administracja „ 10-11-4-6
Prenumerata miesięczna zł. 4.
z odnośnikiem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

N° 119 Rok I
GRODNO
sobota 29 listopada 1924 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobnio za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-mi szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłówku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

Kino **LIRA** **SZYLOK z KRAKOWA (KOŁ NIDREJ)**
W roli głównej **R. Szildkraut**

Kino **EDEN** Film produkcji 1924 r. **Dziś premjera**
Józef RUNICZ UWODZICIEL
w 6 aktowym dramacie p. t.

Wieczór Młodzieży Gimnazjalnej

Zamiast poranku, które są bardziej dla Młodzieży dogodnie, Dyrekcja Żeńskiego Gimnazjum im. Emilji Plater w Grodnie, dała zezwolenie na urządzenie „uroczystego wieczoru ku uczczeniu pamięci „Pokrzepicielei serc” Mickiewicza i Sienkiewicza”.

Nie mogłem być obecny na początku wieczoru, albowiem otrzymane zaproszenie w Redakcji nie wskazywało godziny rozpoczęcia wieczoru. Żałuję więc bardzo, że interesujące zaawizywały prelekcje p. Listowskiej — o tym wypadku pozostaną w sferze wyobraźni; sądzą jednak, że odczyt tej dobrze się zapowiadającej w „Runi” miłośnicy Parnasu, wypadł i w niedzielę ku zadowoleniu tych, którzy go mieli przyjemność i zaszczyt wysłuchać.

Z całości zbyt przeładowanego programu dobrze wypadły: „Janko Muzykant” i chór w wykonaniu pięknej pieśni „Bywaj mi zdrowy kraju kochany”, słowa Mickiewicza, muz. Moniuszki. Najbardziej nie udało się obraz sceniczny „Walka wewnętrzna Ks. Jeremiego”, a względnie, dobrze został już wykonany obraz se. „Widzenie Ewy” i III cz. „Dziadów”. Szkoda tylko, że uroczyste anioty mniej uroczysto wykonywały ruchy plastyczne co zepsuło efekt ogólny. Za to „kwiatki” nie pozwoliły się zdystansować.

Wykonanie pozostałych numerów było poprawne; we wszystkich jednak szwankuje poważnie dykcja i słaba umiejętność mówienia wierszem — jest niewytłumaczona, nawet i tu, w Grodnie. Trudno, Mickiewicz i Sienkiewicz pracowali bardzo dużo. Pracujmyż i my więcej, aby umieć słowa Mistrzów wypowiedzieć po mistrzowsku.

... Bardzo, bardzo przepraszam za te cierpkie słowa. Zapomniałem, że chociaż wieczór odbył się w teatrze, atoli na scenie nie było artystów, którzy też często zawodzą.

Jedno nie zawiodło i nie zawiedzie Was — o Młodzi Złota — nigdy, to radość życia, ukochanie piękna, tryskające z młodych twarzących, bijąca jasność lic, wymowa spojrzeń i ten wasz gwar, ten rój, ten śpiew... To wasza siła i moc!

Zaprawdę chce się za Kochanowskim krzyknąć razem z wami: „Powstań Młodości ze snu i oszczepem

Uderz w powały Niebios. Niechaj gromy obudzą słońce I jak wiatr nad stepem — pognaj nad Polską!”

... Tak mówiliśmy tam, kiedyś gdzieś — nad Nową... Dzisiaj już u nas, u siebie, w Wolnej Niepodległej, pracujmy i kochajmy się!”

— Kochajmy! Za przykładem „Pokrzepicielei serc” idziemy do zwycięstwa Króla — Ducha!

Melancholik.

Zebrań i odczytów

O oświatę dla żołnierzy

zaczyna troszczyć się narówni z władzami wojskowymi i ruchliwe T-wo „Białego Krzyża”.

W godzinach wieczorowych dn. 24 b. m. w lokalu naszej redakcji odbyło się posiedzenie sekcji oświatowej „Białego Krzyża” pod przewodnictwem Inż. Cytarżyńskiego i w obecności Dowódcy Korpusu p. Generała Berbeckiego.

Po przeprowadzeniu rzeczowej dyskusji przejrano i przyjęto trzy stopnie nauczania żołnierskiego, a

mianowicie: analfabetów, zakres „Uniwersytetów Powszechnych” i kursa specjalne. Zdecydowano, że na 1-m stopniu urządzonym będzie kurs instruktorów, na 2-m st. organizacja cyklu wykładów „nauki o Polsce” i na 3-m st. zostaną uruchomione od 10 stycznia 1925 r. „kursy rolnicze 6 tygodniowe”, z 2-wu tyg. wycieczkami i pokazami.

„Kursy rolnicze” przeznaczone są przeważnie dla żołnierzy, opuszczających szeregi armji, aby po powrocie do chat dać im możność zabrania się do umięjętnej i pozytywnej pracy na roli.

Realizacja tak pożytecznych planów spotka się z uznaniem społeczeństwa, a ci, którzy z tych dobrodziejstw korzystać będą, przyniosą pod rodzinnie strzechy piękne wspomnienia z armji, gdzie nie tylko wojenne rzemiosło, ale i własny interes żołnierza-obywatela, w Niepodległej Polsce, zaczyna być coraz lepiej pojmowany.

Szlachetnym poczynaniem — Szczęść Boże!

Polska 29 listopada

W zwątpienia czarną głuchą Noc... w rozpaczną Noc Zwątpienia. — w narodzie śpiąca straszna Moc wybucha w kształt Płomienia!

Na Solcu luna krwawa płonie! To zew narodu, zew — — — to krzyk wybucha w wolnym tonie; to krew się pali, buntem, krew!

W Warszawie dzwony, groźny ruch, w ulicach w noc się snuje... To huntowniczy Polski duch Z kajdanów miecza kujel! Nie nam w niewoli z bólu wyć I dumne czoło nurzać w błocie... W kim krew się pali, ten chce żyć w wyżynach nie w nizozie

Precz widma carskie i upiory, stąd, gdzie się zrywa Wolny Duch — (Co niegdyś uległ — słaby, chory; —) dziś technieniem was rozwieje w puch!

A. P.

4-miesięczne kursy języków:

angielskiego, francuskiego i stenografji

Dnia 2 grudnia b. r. (w gmachu państw. Seminarjum naucz. męskiego ul. Dominikańska nr 10)

otwiera się kursy języków: angielskiego, francuskiego i stenografji. Wykłady odbywać się będą codziennie z wyjątkiem sobót i niedziel od 3-5 i od 8-10 popoł.

Bliższych informacji udziela prof. Dekański w kancelarji od 3-5 popoł. w dniach 29, 30 listopada i 1-go grudnia.

2-4

Czytajcie „Nadniemeński Kurjer Polski”

KRONIKA

Teatr Miejski

Dzisiaj powtórzenie przepięknych „Jeńców” Rydla. Jutro uroczyste przedstawienie jako w rocznicę powstania listopadowego. Przedstawienie to o dzień spóźnione z powodu wyjazdu zespołu do Białegostoku. Ujrzymy więc wybitną sztukę Kozłowskiego „Jeńcy Napoleona”. Rzecz dzieje się w Berlinie po bitwie pod Jeną, gdy zwycięski cesarz wkrocza do miasta, opuszczono go przez króla pruskiego. Dwa pierwsze akty dzieją się w pałacu szambelana królewskiego ziemianina polaka Korczaka (p. Wzór-czykowski), którego córka kocha wybitnego republikanina Laugerona, dotkniętego niechęcią cesarza wskutek fałszywego doniesienia wszechwładnego wówczas Fouche'go. Posadzony ponownie o spisek, aresztowany i skazany na śmierć—znajduje utaskanie dzięki kochającej go Korczakównie, która wykazuje jego niewinność. Nadzwyczaj barwne tło epoki, doskonałe ujęcie ówczesnych typów, akcja żywa i zajmująca—składają się na niezwykle interesujące widowisko.

Przyjazd posłów

Dowiadujemy się, że w najkrótszym czasie przybędzie do Grodna w celu bliższego poznania stosunków tutejszych jeden z najwybitniejszych posłów sejmowych, twórcą traktatu ryskiego p. Jan Dąbski. Przywódcy duchowemu demokracji sejmowej towarzyszyć będzie kilku posłów z klubów pokrewnych. Podobno tutejsi przyjaciele ideowi posła Dąbskiego pragną skorzystać z przyjazdu popularnego posła i zwrócić się do niego z prośbą o wygłoszenie w Grodnie odczytu na temat aktualnych spraw państwowych.

Pożar

W poniedziałek 24 b. m. przy ul. Ogrodowej Nr. 8 w domu Oledzkiego wybuchł pożar z powodu zepsutego komina. Wydobywające się płomienie zauważył niejaki p. Korotkiewicz, który rzucił się na ratunek i przez rozbicie drewnianego przepierzenia i skierowanie na płonące deski strumienia wody z wodociągu pożar opanował, tak że straż ogniowa przyjechawszy na miejsce została już wypadkiem całkowicie zbawionym.

Errata

We wczorajszym numerze wkradły się następujące omyłki zecerckie:

W „Goniom Wyspiańskiego” w 2 szpalcie w 9 wierszu od góry zamiast **włócznie** i **tyczy** powinno być **włócznie** i **tyracy**.

W „Z teatru” „Jeńcy” ostatnia szpalta w 20 wierszu od góry zamiast **walającej kamieniem** powinno być **rzemiennem**. W 24 wierszu powinno być „w swej roli była w pełni właściwego temperamentu i tu jedynie zastosować możemy określenie...”

Do odebrania

2 gęsi zatrzymane na przedmieściu w Grodnie i prosiak który przybił się do jednego z mieszkańców Brzostowicy-Wielkiej pow. grodz.

Prawi właściciele mogą zgłosić się po informacje do kancelarii Ekspozytury Urzędu Śledczego w Grodnie (ul. Dzielna № 2) w godzinach urzędowych t. j. od 8.30 do 16.30.

Ofiary

p. Romanowski za pośrednictwem p. Hormanowej złożył 10 zł. na P. B. Krzyż.

Odgłosy z prowincji

Jeziory.

(Kor. wł.)

Skala patriotyzmu i-wa-patryjcznego

Od roku już prawie istnieje w Jeziorach osobliwe t-w-o patryjczno-zarobkowe pod nazwą „Ognisko Kolejowe Polskiej Imci w Jeziorach”. Kto—pięknie zadania Polskiej Imci w ogólności, a szczególnie w stosunku do Kresów—zna dobrze, przekonany jest, że tam gdzie ta piękna instytucja istnieje, kultura polska musi wspaniale rozkwitać. Bodajby się nie mylił mając na uwadze Jeziora... Ale oto drobna ilustracja:

Przed tygodniem, osadniczy zespół amatorski podejmując myśl uczczenia rocznicy Powstania listopadowego, zwrócił się z prośbą do zarządu „Ogniska kolejowego polskiej Imci” o wynajęcie posiadanej przez nich sali na kilka godzin wieczorowych—zaznaczając, iż cały dochód po pokryciu kosztów związanych z przedstawieniem—przeznaczony na L. C. P. P. Patriotyczny Zarząd cytowanego „Ogniska” przychylił się do naszej prośby, z malutkim jednak zastrzeżeniem,— że ta niefortunna zachcianka kosztować nas będzie 40 zł. tytułem opłaty za wynajęcie sali. Zresztą w tem jeszcze nic złego: w Warszawie wynajęcie sali Filharmonji napewno więcej kosztuje! więc na jakiej zasadzie tę niewinną cyfrę potępiać w Jeziorach? Chyba może na tej, że wynajęcie sali u żyda w miasteczku kosztowało nas 10 zł? — A może na tej—że to samo „Ognisko” trzy dni temu wynajęło salę orkiestrze wojskowej (zarobkującej) za 30 zł? A może na tej, że patryjcznemu t-w-u przedstawili-ny patryjczny i humanitarny cel urządzenia wieczoru? A może na tej, że spółka zarobkowa pod powyższą nazwą podszyciła się pod ideologię narodową dla pewniejszych wyników zysków? Niel nie można lać zimnej wody na tak płonące kulturą polską „Ognisko”. Chyba że się nie pali i nie grzeje, a tylko dymić chce nieznośnel.

Antoni Patla.

List otwarty do p. P. Obuchowicza

Z powodu zajęcia jakie miało miejsce w rest. hot. Royal pomiędzy mną, a Sz. Panem i jego współnikami wyrażam ubolewanie i niniejszym przepraszam Panów.

Romuald Zawistowski.

Komunikat

W dniu 29 listopada b. r. została zniszczoną zepsuta amunicja przy pomocy wybuchów w okolicy Poniemunia przez Kier. Okr. Ski. Inż. i Sap. № III.

Dział urzędowy.

Ogłoszenie.

W dn. 15 grudnia 1924 r. godz. 10-ta odbędzie się w Kierownictwie Rejonu Intendentury Wilno (ul. Legionów 2) nieograniczony przetarg na dostawę artykułów żywnościowych dla Szpitala Okr. № 3 w Wilnie.

Bliższe informacje można otrzymać w Kierownictwie Rejonu Intendentury Wilno, referat żywnościowy (ul. Legionów 2).

Kierownictwo Rejonu Intendentury
W I L N O
L. dz. 10950/Int. 2.

Ogłoszenie.

Data 17 grudnia 1924 r. godz. 10-ta w Kierownictwie Rejonu Inten-

Co tu dużo gadać, kiedy niema o czem mówić, bo dziś każdy o tem mówi

„O czem się nie mówi”

dentury Wilno (ul. Legionów 2) odbędzie się przetarg na dostawę mięsa wołowego dla G. K. M. Wilno, Nowo Wilejki i Podbrodzie na czas od 1 stycznia 1925 r. do 31 marca 1925 r.

Bliższe informacje można otrzymać w Kierownictwie Rejonu Intendentury Wilno (ul. Legionów 2).

Kierownictwo Rejonu Intendentury
W I L N O
L. dz. 10940/Int. 2.

Zgubiono kartę powołania № L. 32-62 wydaną przez P.A.U. w Augustowie na imię Rubina Poniemuniańskiego. 23

Futro podróżne mało używane do sprzedania wiadomość od 5-6 pop. Szpitalny Zaułek 3 m. 1.

„O czem się nie mówi”

wkrótce w kinte „LIRA”

Siostra miłosierdzia

z długoletnią praktyką, studentka medycyny może przyjąć dyżur przy chorych robi zastrzyki, masaż i t. d. Dzielna 4. Kren.

Zawiadomienie.

Zawiadamiamy, iż w dniu 22 listopada b. r. utworzyliśmy filię naszej firmy w domu № 28 przy ul. Dominikańskiej (róg Orzeszkowej) i polecamy nadal wszelką konfekcję i galanterję oraz artykuły sportowe w wielkim wyborze i po cenach konkurencyjnych.

Składnica sportowo-galanteryjna

„Placówka”

Sp. z ogran. odp.

4-5

1-sze Grodzieńskie Społeczne Koedukacyjne Gimnazjum Humanistyczne (b. Realne) w Grodnie przy ul. Bonifraterskiej 7. Niniejszym zawiadamiam, iż w sobotę dnia 29 listopada b. r. o godzinie 5 ej po poł. w lokalu Gimnazjum odbędzie się

Nadzwyczajne Walne Zebranie Rodziców

Porządek dzienny: 1) Zatarg z nauczycielstwem, 2) Wolne wnioski.

W razie braku dostatecznej ilości rodziców, odędzie się drugie zebranie tego samego dnia o godz. 6-ej wieczorem bez względu na ilość członków.

Rada Opiekunów:

Grodno, dnia 27 listopada 1924 r.

Baczność! Czy zamówiłaś już boty na zimę?

Niniejszym zawiadamiam się szanowną klientelę, że magazyn obuwia p. f. „Wł. KUŹNIAK”, Dominikańska 25 został zamknięty

Obecnie zaś czynną jest

pracownia obuwia p. f. „J. Kuźniakowa”, przy ul. Dominikańskiej 25 m. 28 (w podwórzu)

Polecamy wykwintne obuwie różnych rodzajów i gatunków po cenach umiarkowanych. Wykonanie solidne i punktualne.

Boty! Boty! Boty! Boty! Boty! Boty!

Najnowsze fasony!

Garant. za trwałość!

5-30

Baczność! Po gruntownym odświeżeniu Baczność!

ZAKŁAD FRYZJERSKI FELIX

w hotelu Royal Horodniczańska 12, odtworzył nowy

dział kosmet.-perfumer. i galanteryjny

obficie zaopatrzone w pierwszorządne artykuły firm krajowych i zagranicznych.

10-30

OD ADMINISTRACJI

Uprasza się Sz. P. Prenumeratorów miejscowych i z prowincji o wpłacenie prenumeraty za m. grudzień